

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

13 päivänä syyskuuta 2005 *

Asiassa T-72/04,

Sonja Hosman-Chevalier, Euroopan yhteisöjen komission virkamies, kotipaikka Bryssel, edustajanaan asianajaja J.-R. García-Gallardo Gil-Fournier, asianajaja E. Wouters ja asianajaja A. Sayagués Torres,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinaan J. Currall ja M. Velardo, prosessi-osoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa vaaditaan kumottavaksi 29.10.2003 tehty komission päätös, jolla kantajalta evättiin Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevassa 4 artiklassa säädetty ulkomaankorvaus sekä siihen liittyvät korvaukset,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. D. Cooke sekä tuomarit R. García-Valdecasas ja V. Trstenjak,

kirjaaja: hallintovirkamies I. Natsinas,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 5.4.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

- 1 Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen, sellaisina kuin niitä on sovellettava käsiteltävänä olevassa asiassa (jäljempänä henkilöstösäännöt), 69 artiklassa säädetään, että ulkomaankorvaus on 16 prosenttia peruspalkan sekä virkamiehelle mahdollisesti maksettavan kotitalouslisän ja huollettavana olevasta lapsesta maksettavan lisän kokonaismäärästä.

- 2 Henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan mukaan ulkomaankorvaus, joka on 16 prosenttia virkamiehelle maksettavan peruspalkan, kotitalouslisän ja huollettavana olevasta lapsesta maksettavan lisän kokonaismäärästä, myönnetään

”a) virkamiehelle,

— joka ei ole eikä ole koskaan ollut sen valtion kansalainen, jonka alueella hänen asemapaikkansa sijaitsee

ja

— joka ei ole kuusi kuukautta ennen tehtäviensä aloittamista päättyvän viiden vuoden jakson aikana asunut vakituisesti tai harjoittanut pääasiallista ansiotoimintaansa kyseisen valtion Euroopan-puoleisella alueella. Tätä säännöstä sovellettaessa ei oteta huomioon olosuhteita, jotka aiheutuvat toiselle valtiolle tai kansainväliselle organisaatiolle suoritetuista palveluksista

— —”

- 3 Henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 5 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, että vakinaisella virkamiehellä, joka täyttää ulkomaankorvauksen saamisen edellytykset tai joka osoittaa joutuneensa vaihtamaan asuinpaik-

kaa täyttääkseen henkilöstösääntöjen 20 artiklan velvoitteet, on oikeus asettautuumiskorvaukseen, joka on kotitalouslisään oikeutetun virkamiehen osalta kahden kuukauden peruspalkan suuruinen ja sellaisen virkamiehen osalta, jolla ei ole oikeutta tähän lisään, yhden kuukauden peruspalkan suuruinen. Henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 10 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan virkamiehellä, joka voi osoittaa, että hänen on vaihdettava asuinpaikkaa täyttääkseen henkilöstösääntöjen 20 artiklan velvoitteet, on oikeus määrättyinä aikana päivärahaan.

Kanteen perustana olevat tosiseikat

- 4 Kantaja, joka on Itävallan kansalainen, opiskeli ja työskenteli Itävallassa 14.5.1995 asti. Hän työskenteli 15.5.1995–17.3.1996 Belgiassa Verbindungsbüro des Landes Tyrolissa (Tirolin osavaltion toimisto), joka sijaitsee Brysselissä.
- 5 Kantajan työnantajana oli 18.3.1996–15.11.2002 Itävallan tasavallan Brysselissä sijaitseva pysyvä edustusto Euroopan unionissa. Edustuston henkilökunnan jäsenenä hän työskenteli ensin Verbindungstelle der Bundesländerin (Itävallan osavaltioiden yhteystoimisto, jäljempänä VB) hyväksi ja sen jälkeen Österreichischer Gewerkschaftsbundin (Itävallan ammattiliittojen keskusjärjestö, jäljempänä OGB) hyväksi.
- 6 Kantaja aloitti komission virkamiehenä tehtävänsä 16.11.2002. Henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan toisessa luetelmakohdassa mainitun viiden vuoden jakson, joka on ulkomaankorvauksen myöntämisessä huomioon otettava viitejakso, vahvistettiin alkaneen 16.5.1997 ja päättyneen 15.5.2002.

- 7 Komission henkilöstön ja hallinnon pääosasto (PO) ilmoitti kantajalle 8.4.2003 päivätyllä ilmoituksella, ettei hänelle voitu myöntää ulkomaankorvausta.
- 8 Kantaja valitti 7.7.2003 henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan nojalla tästä 8.4.2003 päivätyistä ilmoituksista. Hän toimitti 14.8.2003 päivätyllä sähköpostilla ja 11.9.2003 päivätyllä telekopiolla tähän valitukseen kaksi täydennystä.
- 9 Nimittävä viranomainen hylkäsi kantajan valituksen 29.10.2003 tekemällään päätöksellä, josta kantaja sai tiedon 3.11.2003.
- 10 Tästä päätöksestä ilmenee, että kantajalta evättiin ulkomaankorvaus ja siihen liittyvät korvaukset siitä pääasiallisesta syystä, että sitä ansiotoimintaa, jota hän oli Brysselissä harjoittanut viitejakson aikana, ei voitu pitää "[toiselle valtiolle suoritettuina palveluksina]" sen poikkeuksen mukaisella tavalla, josta säädetään henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa. Nimittävä viranomainen katsoi, että vaikka olikin totta, että VB toimi Itävallan tasavallan pysyvän edustuston tiloissa, se oli erillinen ja itsenäinen yksikkö, jonka Itävallan osavaltiot olivat perustaneet ja jonka tehtävänä oli puolustaa näiden osavaltioiden eikä liittovaltion etuja. Nimittävä viranomainen katsoi OGB:n osalta, että kantajan toimittamissa asiakirjoissa ja varsinkin hänen työsopimuksessaan ei ollut mainintaa minkäänlaisesta yhteydestä Itävallan tasavaltaan, minkä takia myöskään OGB:n hyväksi tehtyä työtä ei voitu rinnastaa tälle valtiolle suoritettuihin palveluksiin.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

- 11 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 20.2.2004 toimittamallaan kannekirjelmällä kantaja nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

- 12 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti 10.6.2004 työjärjestyksensä 47 artiklan 1 kohdan nojalla, ettei toinen kirjelmien vaihto ollut tarpeen, koska asiakirja-aineisto oli riittävän täydellinen, jotta asianosaiset voivat sen avulla esittää perusteensa ja perustelunsa suullisessa käsittelyssä, mistä kantaja ei esittänyt mitään huomautuksia.

- 13 Esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (ensimmäinen jaosto) päätti aloittaa suullisen käsittelyn. Prosessinjohtotoimena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin pyysi kantajaa esittämään tietyt asiakirjat. Kantaja noudatti tätä pyyntöä asetetussa määräajassa.

- 14 Asianosaisten lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 5.4.2005 pidetyssä istunnossa. Tässä istunnossa ja prosessinjohtotoimina ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti liittää asian asiakirja-aineistoon sen vastineen ja sen vastineen antajan vastauskirjelmän, jotka komissio on toimittanut asiassa T-83/03, Salazar Brier vastaan komissio. Asianosaisia on kuultu näistä asiakirjoista.

15 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

- kumoaa 29.10.2003 tehdyn päätöksen, jolla häneltä evättiin ulkomaankorvaus ja siihen liittyvät korvaukset

- velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

16 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

- hylkää kanteen perusteettomana

- velvoittaa kantajan korvaamaan omat oikeudenkäyntikulunsa.

Oikeudenkäynnin kohde

17 Vaikka kantaja vaatiikin kumottavaksi 29.10.2003 tehdyn komission päätöksen, jolla hylättiin henkilöstösääntöjen 90 artiklan 2 kohdan nojalla 7.7.2003 tehty valitus 8.4.2003 tehdystä päätöksestä, nyt käsiteltävänä olevan kanteen vaikutuksena on vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan saattaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi kantajalle vastainen toimenpide, josta on valitettu (asia T-156/95, Echaz Brigaldi ym. v. komissio, tuomio 9.7.1997, Kok. H. 1997, s. I-A-

171 ja II-509, 23 kohta ja asia T-300/97 Latino v. komissio, tuomio 15.12.1999, Kok. H. 1999, s. I-A-259 ja II-1263, 30 kohta). Tästä seuraa, että käsiteltävänä olevalla kanteella vaaditaan kumottavaksi myös 8.4.2003 tehty komission päätös, jolla kantajalta evättiin ulkomaankorvaus ja siihen liittyvät korvaukset.

Oikeudellinen arviointi

- 18 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi kolmeen kanneperusteeseen. Ensimmäisenä kanneperusteena on tosiseikkojen virheellinen arviointi. Toinen kanneperuste koskee henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan rikkomista. Kolmannen kanneperusteen mukaan yhdenvertaisen kohtelun periaatetta on loukattu.
- 19 Ensimmäiseksi on syytä käsitellä toista kanneperustetta, joka koskee henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan rikkomista.

Toinen kanneperuste, joka koskee henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan rikkomista

Asianosaisten lausumat

- 20 Kantaja väittää, että komissio teki oikeudellisen virheen katsoessaan, että kantajan työskentelyä VB:n ja OGB:n hyväksi Itävallan tasavallan pysyvässä edustustossa

Euroopan unionissa ei voida pitää ”[toiselle valtiolle suoritettuina palveluksina]” sen poikkeuksen mukaisella tavalla, josta säädetään henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa.

- 21 Kantaja väittää ensinnäkin komission tulkinneen virheellisesti sitä valtion käsitettä, joka sisältyy henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan mukaiseen poikkeukseen. Kantaja katsoo työskennelleensä Itävallan tasavallan hyväksi, ja asia on hänen mukaansa näin riippumatta siitä elimestä, jonka kanssa hän oli sopimussuhteessa. Kantaja palauttaa mieleen, että henkilöstösääntöjen mukaan viitejaksossa ei poikkeuksellisesti oteta huomioon olosuhteita, jotka aiheutuvat ”toiselle valtiolle — — suoritetuista palveluksista”. Kantajan mukaan on siis merkityksetöntä, että tällainen palvelus suoritetaan ministeriölle tai muulle hallintoelimelle, sillä ratkaisevaa on hänen mukaansa se, että palvelus suoritetaan toiselle valtiolle. Kantaja väittää, että koska paitsi Itävallan tasavalta myös Belgian kuningaskunta ovat katsoneet hänen työskennelleen niissä teknisissä ja hallinnollisissa yksiköissä, jotka toimivat Itävallan tasavallan pysyvässä edustustossa Euroopan unionissa, komissio ei voi tehdä tästä kannasta poikkeavaa päätöstä.
- 22 Kantaja väittää toiseksi, että se komission näkemys, jonka mukaan Itävallan tasavallan pysyvä edustusto tarjoaisi ainoastaan toimitilat sellaisille VB:n ja OGB:n kaltaisille elimille, jotka ovat kyseisestä valtiosta täysin riippumattomia, on ristiriidassa sen kannan kanssa, jota komissio itse on tähän asti puolustanut pysyvälle edustustolle suoritettujen palvelusten osalta. Kantajan mukaan Itävallan tasavallan pysyvä edustusto on akkreditoinut koko VB:n ja OGB:n henkilöstön Belgian protokollayksiköissä. Kantajan mukaan VB hoitaa tehtäviä, jotka Itävallan tasavalta on sille perustuslakinsa nojalla siirtänyt. OGB on kantajan mukaan yksi Itävallan työmarkkinaosapuolista ja osallistuu tämän valtion lakien säätämiseen antamalla lausuntoja lakiehdotuksista tai muista poliittisista hankkeista, minkä vuoksi sen henkilöstö on osa Itävallan pysyvää edustustoa ja Itävallan suurlähettilään alaisuudessa. Kantaja päättelee näin ollen, että Itävallan tasavallan pysyvässä edustustossa VB:lle ja OGB:lle suoritettut palvelukset olisi pitänyt luokitella henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevassa 4 artiklassa tarkoitetuiksi ”[toiselle valtiolle suoritetuiksi palveluksiksi]”.

23 Komission mukaan tämä kanneperuste on hylättävä, sillä VB:n ja OGB:n hyväksi suoritettuja työjaksoja ei voida pitää "[toiselle valtiolle suoritettuina palveluksina]" sen poikkeuksen mukaisella tavalla, josta säädetään henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa.

24 Komissio väittää, että ilmaisia "toiselle valtiolle suoritetuista palveluksista" on tulkittava eri kansallisiin oikeusjärjestyksiin nähden itsenäisesti eriävien tulkintojen välttämiseksi, kuten yhteisöjen tuomioistuin on komission mukaan katsonut yhdistetyissä asioissa C-122/99 P ja C-125/99 P, D ja Ruotsi vastaan neuvosto, 31.5.2001 antamassaan tuomiossa (Kok. 2001, s. I-4319, 11 kohta). Tällainen lähestymistapa on komission mukaan tarpeen erityisesti siksi, että voitaisiin välttää samassa toimitelmässä työskentelevien henkilöiden erilainen kohtelu, jota voisi syntyä, jos kyseistä ilmaisia olisi pidettävä viittauksena eri kansallisiin oikeusjärjestyksiin. Komissio pitää ehdottamaansa suppeaa tulkintaa henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan tarkoituksen mukaisena. Kantajan esittämä tulkinta sitä vastoin johtaa komission mukaan siihen, että valtioina pidetään kaikkia sellaisia julkisia tai yksityisiä yksiköitä, joille keskushallinto on siirtänyt sisäisiä toimivaltuuksia, mikä ei komission mukaan ole ollut yhteisön lainsäätäjän tarkoituksena. Komission mukaan lainsäätäjä on viitannut "valtion" käsitteeseen, vaikka henkilöstösääntöjen antamisen aikaan olikin jo olemassa liittovaltioita, mikä komission mukaan merkitsee sitä, että jos lainsäätäjä olisi halunnut laajentaa kyseistä käsitettä ja sisällyttää kyseessä olevaan säännökseen poliittiset alayksiköt tai alueelliset julkisyhteisöt, se olisi ilmaissut tahtonsa nimenomaisesti.

25 VB:n hyväksi tehdystä työstä komissio korostaa, että vaikka Itävallan osavaltioille tosiaan onkin siirretty laajoja omia toimivaltuuksia suoraan perustuslain nojalla, tämä ei tarkoita sitä, että nämä osavaltiot olisivat henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan mukaisessa poikkeuksessa tarkoitettuja valtioita. Komission mukaan ainoastaan sellaisia palveluksia, joita suorittaa elin, jonka toiminnalla on vaikutuksia koko valtion alueella, voidaan pitää toiselle valtiolle suoritettuina palveluksina. Komission mukaan Itävallan osavaltiot eivät ole tällaisessa tilanteessa, koska ne käyttävät toimivaltuuksiaan vain omalla alueellaan ja joka tapauksessa ainoastaan oman alueensa eduksi. Kantaja ei komission mukaan voi myöskään päätellä sen diplomaattisen asemansa perusteella, joka hänellä oli hänen työskennellessään VB:n hyväksi, että tämä elin olisi luonteeltaan valtio. Kantajalla ei ollut varsinaista diplomaattista asemaa vaan hallinnolliseen ja tekniseen henkilökuntaan

kuuluvan henkilön asema, eikä kantaja edes väitä, että hänellä olisi ollut 18 päivänä huhtikuuta 1961 tehdyssä diplomaattisia suhteita koskevassa Wienin yleissopimuksessa tarkoitettu diplomaattinen asema vaan ainoastaan joitakin tähän asemaan liittyviä etuja.

- 26 OGB:n hyväksi tehdystä työstä taas komissio katsoo, että tämä elin edustaa yksinomaan yksityisiä etuja.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 27 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan ulkomaankorvauksen tarkoituksena on hyvittää ne erityiset kustannukset ja haitat, jotka aiheutuvat tehtävien pysyvästä hoitamisesta sellaisessa maassa, johon virkamies ei ole ennen palvelukseen tuloaan luonut kestäviä siteitä (asia T-4/92, Vardakas v. komissio, tuomio 30.3.1993, Kok. 1993, s. II-357, 39 kohta; asia T-72/94, Diamantaras v. komissio, tuomio 14.12.1995, Kok. H. 1995, s. I-A-285 ja II-865, 48 kohta ja asia T-28/98, J v. komissio, tuomio 28.9.1999, Kok. H. 1999, s. I-A-185 ja II-973, 32 kohta). Jotta tällaiset kestävät siteet voisivat syntyä ja aiheuttaa siten sen, että virkamies menettää oikeuden saada ulkomaankorvausta, lainsäätäjät edellyttävät, että virkamiehen tavanomainen asuinpaikka on ollut tai että hän on harjoittanut pääasiallista ammattitoimintaansa viiden vuoden ajan asemapaikkansa maassa (em. asia Diamantaras v. komissio, tuomion 48 kohta).

- 28 On myös syytä palauttaa mieleen, että henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan toisessa luettelakohdassa säädetään poikkeuksesta sellaisten virkamiesten hyväksi, jotka ovat kuusi kuukautta ennen tehtäviensä aloittamista päättävän viiden vuoden viitejakson aikana suorittaneet palveluksia toiselle valtiolle tai kansainväliselle organisaatiolle. Tämän poikkeuksen tarkoituksena on se, että tällaisessa tilanteessa näiden virkamiesten ei voida katsoa luoneen kestäviä siteitä asemapaikkansa maahan, koska heidän työskentelynsä tässä maassa on ollut tilapäistä (asia 1322/79, Vutera v. komissio, tuomio 15.1.1981, Kok. 1981, s. 127, 8 kohta ja asia 246/83, De Angelis v. komissio, tuomio 2.5.1985, Kok. 1985, s. 1253, 13 kohta).

- 29 Ratkaistavana on kysymys siitä, onko niitä palveluksia, jotka kantaja suoritti viitejakson aikana Brysselissä Itävallan tasavallan pysyvässä edustustossa Euroopan unionissa, pidettävä henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuina valtiolle suoritettuina palveluksina, kuten kantaja väittää. Tämän artiklan mukaisella valtion käsitteellä tarkoitetaan ainoastaan valtiota oikeushenkilönä ja kansainvälisen oikeuden ainoana oikeussubjektina sekä tämän valtion hallintoelimiä.
- 30 On riidatonta, että palveluksia, joita suoritetaan sellaisille elimille kuten jäsenvaltion pysyväle edustustolle Euroopan unionissa tai valtion suurlähetystöille, pidetään henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevassa 4 artiklassa tarkoitettuina valtiolle suoritettuina palveluksina.
- 31 Käsiteltävänä olevan asian asiakirja-aineistosta ilmenee, että kantaja työskenteli Brysselissä Itävallan tasavallan pysyvässä edustustossa Euroopan unionissa tämän edustuston henkilökunnan jäsenenä koko viitejakson ajan eli 16.5.1997–15.5.2002.
- 32 Todistuksessa, jonka Itävallan tasavallan pysyvä edustusto Euroopan unionissa antoi 7.8.2002, vahvistetaan näin ollen, että kantaja ”on kuulunut 18.3.1996 lähtien hallinnolliseen ja tekniseen henkilökuntaan Itävallan tasavallan pysyvässä edustustossa Euroopan unionissa” eli koko viitejakson ajan.
- 33 Kirje, jonka Itävallan tasavallan pysyvä edustusto lähetti Belgian kuningaskunnan ulkoasiain-, kauppa- ja kehitys yhteistyöministeriölle 9.3.1996, on osoituksena siitä, että tämä edustusto pyysi Belgian viranomaisilta kantajalle erityistä henkilötodistusta, koska hänen työnsä tässä edustustossa alkoi 18.3.1996. Belgian ulkoasiainministeriön 26.4.1996 päivätty kirje on samoin vahvistuksena sille, että Belgian viranomaiset toimittivat Itävallan tasavallan pysyvään edustustoon kantajalle laaditun erityisen henkilötodistuksen. Tämän kirjeen liitteenä on jäljennös kyseisestä

henkilötodistuksesta, joka myönnettiin 16.4.1996, joka oli voimassa 16.4.2000 asti ja jossa todetaan sanatarkasti, että kantaja on Itävallan tasavallan pysyvän edustuston hallinnollisen ja teknisen henkilökunnan jäsen. Belgian viranomaisten kantajalle myöhemmin myöntämät erityiset henkilötodistukset osoittavat lisäksi, että kyseisen henkilötodistuksen voimassaoloaikaa jatkettiin 16.4.2003 asti.

- 34 Kirje, jonka Itävallan tasavallan pysyvä edustusto lähetti Belgian viranomaisille 21.1.2003, osoittaa tämän edustuston ilmoittaneen Belgian ulkoasiainministeriölle, että ”kantaja, joka on tämän edustuston hallinnollisen ja teknisen henkilökunnan jäsen, on lopullisesti lakannut työskentelemästä edustustossa” ja että hänen erityinen henkilötodistuksensa on näin ollen palautettu.
- 35 Lopuksi on todettava, että kantaja haki 7.8.1997 Belgian viranomaisilta Itävallan tasavallan pysyvän edustuston hallinnollisen ja teknisen henkilökunnan jäsenenä vapautusta arvonnisäverosta tiettyjen henkilökohtaiseen käyttöönsä tarkoitettujen tavaroiden ja palvelujen ostamista varten. Ministère de la Région de Bruxelles-Capitalen (Brysselin pääkaupunkiseudun hallintoalueen ministeriö) verohallinnon kirjeessä selostetaan samoin, että kantaja vapautettiin vuoden 1997 osalta alueellisista kiinteistöveroista, koska häneen voitiin soveltaa diplomaattisista suhteista 18.4.1961 tehtyä Wienin yleissopimusta.
- 36 Kaikista näistä seikoista ilmenee siis täysin selvästi, että kantaja oli Itävallan tasavallan pysyvän edustuston henkilökunnan jäsen, että hän kuului Itävallan tasavallan pysyvänä edustajana Euroopan unionissa toimineen suurlähettilään alaisuuteen ja että hänen asemansa oli sama kuin muilla kyseisessä edustustossa työskennelleillä virkamiehillä. Palveluksia, jotka kantaja suoritti koko viitejakson ajan Itävallan tasavallan pysyvälle edustustolle, on näin ollen pidettävä tälle valtiolle suoritettuina palveluksina.

- 37 Tätä päätelmää eivät kumoa ne komission perustelut, joiden mukaan kantaja ei tässä pysyvässä edustustossa työskentelystään huolimatta työskennellyt Itävallan tasavallalle, koska hän suoritti palveluksia VB:lle ja OBG:lle eli komission mukaan sellaisille elimille, joiden tehtävänä on puolustaa Itävallan osavaltioiden ja ammattijärjestöjen eikä Itävallan valtion etuja.
- 38 Väitteensä tueksi komissio esittää joukon perusteluja, jotka perustuvat Itävallan osavaltioilla, VB:llä ja OBG:llä olevien toimivaltuuksien vaikutuksiin ja laajuuteen sekä niihin suhteisiin, jotka kyseisillä osavaltioilla ja elimillä on Itävallan valtion kanssa Itävallan kansallisen oikeuden nojalla.
- 39 Komission väitettä ei voida hyväksyä.
- 40 Tämä väite nimittäin perustuu, kuten edellä juuri todettiin, Itävallan kansallisen oikeuden mukaisiin seikkoihin, ja tästä syystä kyseinen väite on vastoin yhteisön oikeuden yhdenmukaisen soveltamisen ja yhdenvertaisuusperiaatteen vaatimuksia, joista seuraa, että sellaiselle yhteisön oikeuden säännökselle tai määräykselle, joka ei sisällä mitään nimenomaista viittausta jäsenvaltioiden oikeusjärjestyksiin kyseisen säännöksen tai määräyksen merkityksen ja ulottuvuuden selvittämiseksi, on yleensä annettava koko yhteisössä sellainen itsenäinen ja yhdenmukainen tulkinta, jossa on otettava huomioon kyseisen säännöksen tai määräyksen asiayhteys sekä kyseessä olevan lainsäädännön tavoite. Nimenomaisen viittauksen puuttuessa yhteisön oikeuden soveltamiseksi voi kuitenkin toisinaan olla tarpeen tukeutua jäsenvaltioiden oikeusjärjestyksiin silloin, kun yhteisöjen tuomioistuimet eivät voi saada yhteisön oikeudesta tai yhteisön oikeuden yleisistä periaatteista selville sellaisia seikkoja, joiden perusteella ne voisivat täsmentää yhteisön oikeuden sisällön ja ulottuvuuden itsenäisellä tulkinnalla (asia 327/82, Ekro, tuomio 18.1.1984, Kok. 1984, s. 107, 11 kohta; asia T-43/90, Díaz García v. parlamentti, tuomio 18.12.1992, Kok. 1992, s. II-2619, 36 kohta ja asia T-264/97, D v. neuvosto, tuomio 28.1.1999, Kok. H. 1999, s. I-A-1 ja II-1, 26 ja 27 kohta; tämä viimeksi mainittu tuomio pysytettiin voimassa em. yhdistetyissä asioissa D ja Ruotsi v. neuvosto annetulla tuomiolla). Käsiteltävänä olevassa asiassa ei ole tarpeen viitata Itävallan oikeuteen, koska jäsenvaltion pysyvä edustusto Euroopan unionissa kuuluu riidattomasti henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin valtion elimiin.

41 Kyseinen komission väite on lisäksi ristiriidassa sen näkemyksen kanssa, jonka komissio on itse esittänyt käsiteltävänä olevassa asiassa, nimittäin sen näkemyksen kanssa, että ilmaisu ”toiselle valtiolle suoritetuista palveluksista” on tulkittava eri kansallisiin oikeusjärjestyksiin nähden itsenäisesti eriävien tulkintojen välttämiseksi, kuten yhteisöjen tuomioistuimien katsoi edellä mainituissa yhdistetyissä asioissa D ja Ruotsi vastaan neuvosto antamansa tuomion 11 kohdassa. Kyseinen väite on lisäksi täysin vastoin sitä komission omaa kantaa, jota se puolustaa samaan aikaan muissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimissa vireillä olevissa asioissa sen saman kysymyksen osalta, joka on ratkaistavana nyt käsiteltävänä olevassa asiassa. Asiassa T-83/03, Salazar Brier vastaan komissio, 30.9.2003 toimittamassaan vastauskirjelmässä komissio on näet väittänyt lujasti, että sellaiset elimet kuten pysyvät edustustot Euroopan unionissa sisältyvät henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan mukaiseen valtion käsitteeseen ja että tällaiset näkemykset ovat päteviä, hoitipa henkilö näissä elimissä minkälaisia erityistehtäviä tahansa. Komissio on nimittäin katsonut, että pysyvässä edustustossa työskentelevän virkamiehen hoitamien erityistehtävien tarkastelu ei ole tarpeen, koska se, että tällainen virkamies työskentelee tällaiselle elimelle ja että tällainen elin sisältyy henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan toisessa luettelukohdassa säädettyssä poikkeuksessa tarkoitettuun valtion käsitteeseen, on kyseisen säännöksen sovellettavuuden kannalta riittävää.

42 Näin ollen on katsottava, että kun henkilö harjoittaa ammattitoimintaansa mainitun kaltaiseen valtioon kuuluvalla elimellä, kuten pysyvälle edustustolle, hän kuuluu täysin henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisen poikkeuksen soveltamisalaan, hoitipa hän tällaisessa elimessä minkälaisia erityistehtäviä tahansa. Muussa tapauksessa tehtäviä olisi tarkasteltava yksityiskohtaisesti kansallisen oikeuden kannalta, mikä olisi vastoin edellä mainittuja vaatimuksia. Asia on näin varsinkin, kun kullakin jäsenvaltiolla on yksinoikeus järjestää yksikkönsä sopivimmaksi katsomallaan tavalla ja määrittää siten virkamiehilleen ja toimihenkilöilleen asetettavat tavoitteet ja tehtävät.

43 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, tarvitsematta käsitellä Itävallan kansalliseen oikeuteen perustuvia komission perusteluja, että palveluksia, jotka kantaja suoritti Itävallan tasavallan pysyvälle edustustolle viitejakson aikana, on pidettävä henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevassa 4 artiklassa tarkoitettuina valtiolle suoritettuina

palveluksina. Nämä vuodet on näin ollen jätettävä huomiotta kyseisen säännöksen mukaisesti. Koska kantaja työskenteli Itävallan tasavallan pysyvässä edustustossa 18.3.1996 lähtien ja koko viitejakson ajan, edellä tarkoitetuksi viiden vuoden jaksoksi on katsottava 18.3.1991–17.3.1996.

44 Tämän osalta on riittävää todeta, että kantaja ei asunut Belgiassa eikä harjoittanut siellä minkäänlaista ammattitoimintaa ennen 15.5.1995, jolloin hän muutti Brysseliin työskennelläkseen Tyrolin osavaltion toimiston palveluksessa. Koska kantaja ei näin ollen asunut tavanomaisesti Brysselissä henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan mukaisen viiden vuoden jakson aikana, hän täyttää tämän säännöksen mukaiset edellytykset ulkomaankorvauksen saamiseksi.

45 Edellä esitetystä seuraa, että komissio toimi virheellisesti, kun se ei jättänyt huomiotta sitä jaksoa, jonka ajan kantaja oli työskennellyt Itävallan tasavallan pysyvässä edustustossa, ja se katsoi siis virheellisesti, että kantaja ei täyttänyt henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyn ulkomaankorvauksen myöntämisen edellytyksiä.

46 Siksi on syytä hyväksyä toinen kanneperuste, joka koskee henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan rikkomista.

47 Näin ollen on katsottava, tarvitsematta lausua muista kantajan esittämistä kanneperusteista, että tämä kanne on perusteltu ja että riidanalaiset päätökset on kumottava sikäli kuin niissä evätään kantajalta ulkomaankorvaus.

Ulkomaankorvaukseen liittyvät korvaukset

Asianosaisten lausumat

- 48 Kantaja toteaa, että mikäli hänelle tunnustetaan oikeus ulkomaankorvaukseen, häneen on sovellettava yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-62/97 P, komissio vastaan Lozano Palacios, 28.5.1998 antamaan tuomioon (Kok. 1998, s. I-3273) perustuvaa oikeuskäytäntöä, jonka mukaan hänellä on automaattisesti oikeus päivärahaan tai asettautumiskorvaukseen.
- 49 Komission mukaan tätä oikeuskäytäntöä ei voida soveltaa käsiteltävänä olevassa asiassa, koska kantajalla ei ole oikeutta saada ulkomaankorvausta.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 50 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 5 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan vakinaisella virkamiehellä on oikeus asettautumiskorvaukseen, joka on kotitalouslisään oikeutetun virkamiehen osalta kahden kuukauden peruspalkan suuruinen ja sellaisen virkamiehen osalta, jolla ei ole oikeutta tähän lisäksi, yhden kuukauden peruspalkan suuruinen, jos hän täyttää toisen kahdesta seuraavasta vaihtoehtoisesta edellytyksestä: hänen on täytettävä ulkomaankorvauksen saamisen edellytykset tai osoitettava joutuneensa vaihtamaan asuinpaikkaansa täyttääkseen henkilöstösääntöjen 20 artiklan mukaiset velvoitteet (asia T-33/95, Lozano Palacios v. komissio, tuomio 12.12.1996, Kok. H. 1996, s. I-A-575 ja II-1535, 57 ja 58 kohta; muutoksenhaussa yhteisöjen tuomioistuin pysytti tämän tuomion voimassa em. asiassa komissio v. Lozano Palacios antamansa tuomion 20–22 kohdassa).

- 51 Koska ulkomaankorvauksen saamisen edellytykset täyttävällä virkamiehellä on oikeus henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 5 artiklan 1 kohdan mukaiseen asettautumiskorvaukseen, kantajalla on katsottava olevan oikeus asettautumiskorvaukseen.
- 52 Päivärahan osalta on pantava merkille, että tämä korvaus ei liity ulkomaankorvaukseen ja että se myönnetään henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 10 artiklan 1 kohdan mukaisesti ainoastaan sellaiselle virkamiehelle, joka osoittaa joutuvansa vaihtamaan asuinpaikkaa täyttääkseen henkilöstösääntöjen 20 artiklan mukaiset velvoitteet. Koska kantaja ei hallinnollisessa valituksessaan vaatinut saada päivärahaa, tämän korvauksen myöntämistä koskeva vaatimus on jätettävä tutkimatta.
- 53 Edellä esitetystä seuraa, että riidanalaiset päätökset on kumottava myös sikäli kuin niissä evätään kantajalta asettautumiskorvaus.

Oikeudenkäyntikulut

- 54 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan kaikki oikeudenkäyntikulut kantajan esittämien vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Päätökset, jotka on tehty 8.4.2003 ja 29.10.2003, kumotaan sikäli kuin niissä evätään kantajalta Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen liitteessä VII olevan 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukainen ulkomaankorvaus ja tässä samassa liitteessä olevan 5 artiklan 1 kohdan mukainen asettautumiskorvaus.**

- 2) Kanne hylätään muilta osin.**

- 3) Komissio vastaa kaikista oikeudenkäyntikuluista.**

Julistettiin Luxemburgissa 13 päivänä syyskuuta 2005.

Cooke

García-Valdecasas

Trstenjak

H. Jung

J. D. Cooke

kirjaaja

jaoston puheenjohtaja